

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/74/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519200569
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2019:8519200569.3

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. detí U. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX G. č. XXX a N. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX G. č. XXXX zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, detí rodičov, matka: H. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX G. č. XXX, zastúpená JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, otec: X. D., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G. č. XXX, adresa na doručovanie D. XX, XXX XX H. X., zastúpený JUDr. Justínou Lajčákovou, advokátkou Advokátska kancelária so sídlom Štúrová č. 16, 058 01 Poprad, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

„Otec, X. D., nar. X.XX.XXXX je oprávnený stretávať sa s mal. U. D., nar. XX.X.XXXX a mal. N. D., nar. XX.X.XXXX

- v priebehu mesiaca august 2019 každú stredu od 14.00 hod. do 18.00 hod. a každú párnú sobotu od 9.00 hod. do 20.00 hod.

- od 1.9.2019 každú stredu od 14.00 hod. do 18.00 hod a každú sobotu od 9.00 hod do 20.00 hod.

- od 1.11.2019 každú stredu od 14.00 hod. do 18.00 hod. a každý párný víkend od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

Stretávania otca s deťmi sa v priebehu mesiaca august 2019 uskutočnia na adrese trvalého pobytu maloletých detí - G. č. XXX v neprítomnosti matky.

Matka mal. detí, H. D. je povinná mal. deti na styk riadne pripraviť a v stanovenom čase deti odovzdať a prevziať od otca na adrese G. č. XXX, XXX XX G..

Otec, X. D., je povinný v stanovenom čase deti prevziať a odovzdať matke na adrese G. č. XXX, XXX XX G.. “

II. Trvanie neodkladného opatrenia je časovo obmedzené do právoplatného skončenia konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 2P/58/2019.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. V rodinnoprávnej veci účastníkov konania súd uznesením sp. zn. 2P/74/2019 zo dňa 15.5.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s mal. deťmi a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. dcérami každú párnú sobotu od 10.00 hod do 18.00 hod. súčasne uložil povinnosť matke detí na styk riadne pripraviť a odovzdať otcovi na adrese G. č. XXX a otcovi detí povinnosť detí na uvedenej adrese prevziať a odovzdať matke. Trvanie neodkladného opatrenia súd časovo obmedzil do právoplatného skončenia konania sp. zn. 2P/58/2019.

2. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 21CoP/89/2019 zo dňa 11.7.2019 vyššie citované uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na nové rozhodnutie. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že úlohou tunajšieho súdu bude opätovne rozhodnúť o návrhu matky, vyhodnotiť zistenia kolízneho opatrovníka maloletých detí, Centra Návrat v Prešove, ktoré vykonáva odborné poradenstvo rodičom a odborne pracuje s rodinami na odstránení konfliktu, ako aj s maloletými deťmi. Pre prijatie požadovaného opatrenia zistí možnosti najlepšieho modelu stretávania sa detí s otcom, tak, aby sa zachoval a vytvoril priestor pre najpravidelnejší a najširší kontakt otca s deťmi za danej situácie, pokiaľ sú dočasne zverené maloleté deti matke.

3. Súd uznesenie odvolacieho súdu doručil účastníkom konania a vyzval ich aby súd oznámili ich návrh na možnosť najlepšieho modelu stretávania sa detí s otcom.

4. Právny zástupca matky výzvu súdu prevzal dňa 28.7.2019, do času rozhodnutia súdu na výzvu nereagoval.

5. Právna zástupkyňa otca detí navrhla upraviť styk otca s deťmi každý deň v čase od 18.00 hod do 19.00 hod. a vždy od piatka párneho týždňa od 18.00 hod do nedele párneho týždňa do 18.00 hod, pričom maloleté deti prevezme a odovzdá v mieste ich bydliska.

6. Kolízny opatrovník podaním doručeným súdu dňa 31.7.2019 oznámil, že po konzultácii so zamestnancami AS Návrat o.z. Prešov, ktorí v rodine vykonávajú odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii v prirodzenom rodinnom prostredí s poukazom na to, že v rodine pretrvávajú konflikty týkajúce sa financií a majetku, navrhuje ako najbezpečnejší a najfunkčnejší model stretávania sa mal. detí s otcom styk v domácnosti mal. deťmi v G. č. XXX. V priebehu augusta 2019 bude prichádzať do domácnosti mal. detí otec a prevezme plnú starostlivosť o mal. detí, bez účasti matky, a to každú páru sobotu od 9.00 hod do 20. 00 hod. a v priebehu týždňa v každú stredu od 14.00 hod do 18.00 hod. Od 1.9.2019 v spojitosti so začiatkom školského roka sa tento čas rozšíri na každú sobotu v čase od 9.00 hod do 20.00 hod. a jeden deň v týždni podľa dohody rodičov od 14.00 hod do 18.00 hod., kedy prevezme opäť starostlivosť o mal. detí otec. Následne po 3 mesiacoch (od novembra 2019 AS odporúča rozšíriť starostlivosť otca o mal. detí na každý páry víkendy v čase od piatku 15.00 hod do pondelka do 9.00 hod (resp. s upresnením času podľa aktivít rodičov a detí) a zachovať jeden deň v týždni optimálne stredu v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod, kedy rovnako prevezme starostlivosť o detí otec mal. detí. K vyjadreniu kolízny opatrovník pripojil správu o realizácii opatrení Občianskeho združenia Návrat.

7. Zo správy občianskeho združenia Návrat - Centrum Návrat v Prešove o realizácii opatrení z 31.7.2019 okrem iného vyplýva, že cieľom opatrení je chrániť práva a právom chránené záujmy maloletého dieťaťa. Zabezpečiť, aby maloleté dieťa nebolo ohrozené na zdraví, výžive a všestrannom vývoji a zároveň zachovať bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilitu prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava. Vytvárať rovnocenný rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi. Proces a vyhodnotenie realizácie opatrení: V úvodnej fáze sa zamerali na dg. fungovania rodiny s ohľadom na skutočnosť, že rodičia sú v rozvodovom procese, dlhšie obdobie nežijú v spoločnej domácnosti a v rodičovskom vzťahu dochádza ku nedorozumeniam a konfliktom. V rámci dg. sa im podarilo identifikovať, že obaja rodičia sú v odlišných fázach procesu a spracovania rozvodovej situácie, čo má výrazný vplyv na ich vzájomné fungovanie. Obe deti sú so situáciou rozvodu rodičov oboznámené, avšak, aj vzhľadom na vek, rozlične vnímajú situáciu rozvodu/rozchodu rodičov - s rôznou mierou porozumenia, prijatia a spracovania tohto stavu. Obe dievčatá majú zároveň nateraz rôznu predstavu o svojom fungovaní vo vzťahu k obom rodičom ako aj predstavu či názor na možnosť/potenciál obnovy rodiny... . V ďalšom procese práce s rodinou plánujú realizovať aktivity zamerané na nastavenie bezpečných a funkčných komunikačných vzorcov medzi rodičmi, posilnenie vzájomných rodičovských pozícií oboch rodičov a vyladenie ich podielu na starostlivosti o deti. S deťmi plánujeme realizovať podporné aktivity na ich zmocňovanie v tejto situácii. Ako zmysluplné vnímajú, priebežne s prácou na predchádzajúcom zámere, toto aplikovať v bezpečne nastavenom prostredí. Pre toto je nevyhnutné, aby bolo deťom - U. a N. umožnené s oboma rodičmi fungovať v prirodzenom rodinnom prostredí - (trvalé bydlisko - G. XXX) - ktoré obe dievčatá považujú za svoj domov a cítia sa tam bezpečne - do ktorého by obaja rodičia (striedajúc sa) prichádzali. Za dôležité - aj s ohľadom na rôzne nastavenie rodičov - vnímajú postupné nastavenie starostlivosti od primárnej starostlivosti p. D. v ich rodinnom dome v G. na participatívnu starostlivosť aj druhého rodiča a to tak, že v priebehu augusta vždy v páru sobotu tam bude v čase od 9:00 do 20:00 prichádzať p. D., ktorý na daný čas prevezme plnú starostlivosť o deti (p. D. sa v tom čase nebude zdržiavať doma) a zároveň v priebehu

týždňa (párny aj nepárny) v stredu (s vyladením dňa podľa iných povinností rodičov) - v čase od 14:00 do 18:00 rovnako prevezme plnú starostlivosť o deti p. D., bez účasti p. D. - tá starostlivosť p. D. odovzdá a následne v stanovený čas znovu starostlivosť prevezme. V spojitosti so začiatkom školského roku sa následne (s cieľom dobrého vyladenia rodičovskej komunikácie a vzájomného správania sa rodičov) sa tento čas rozšíri na každú sobotu (v čase od 9:00 do 20:00) a jeden deň v týždni (podľa presnej dohody rodičov) v čase od 14:00 do 18:00, kedy starostlivosť bude plnohodnotne preberať p. D.. Následne po 3 mesiacoch - teda od novembra 2019 - odporúčajú rozšíriť starostlivosť p. D. na každý párny víkend v čase od piatku 15:00 do pondelku 9:00 (resp. s upresnením časov podľa iných dôležitých faktorov na strane rodičov a detí) a zachovať jeden deň v týždni optimálne stredu (s vyladením dňa podľa iných povinností rodičov resp. detí) - v čase od 14:00 do 18:00, kedy rovnako prevezme plnú starostlivosť o deti p. D.. V priebehu tohto času bude potrebné viesť rodičov k tomu, aby vedeli vyladiť vzájomnú komunikáciu aj o schopnosť odovzdávať si dôležité informácie vyplývajúce z času kedy sú s deťmi druhému rodičovi (o plánovaných a realizovaných aktivitách s deťmi, o zdravotnom stave, o naladení a prežívaní detí a o ďalších významných skutočnostiach). Situáciu a jej priebeh budú monitorovať a podporovať deti a rodičov vo zvládaní nárokov, ktoré tento proces so sebou prinesie resp. prenastaviť starostlivosť rodičov tak, aby to bolo v prospech detí. S rodinou ostávajú naďalej v súčinnosti.

8. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby
d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

12. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vyladenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 329 ods. 3 C.s.p. ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

15. Podľa § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

17. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

18. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

19. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, avšak dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

20. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy.

21. Mal. U. a N. pochádzajú z manželského zväzku X. D. a H. D., ako to vyplýva z pripojených spisov týkajúcich sa mal. detí (sp. zn. 2P/59/2018, 2P/58/2019) rodičia mal. detí sú v rozvodovom konaní, už dlhšie obdobie sa nevedia dohodnúť ani na najzákladnejších veciach. V súčasnosti s rodinou pracujú zamestnanci akreditovaného subjektu Návrat, občianske združenie Prešov, ktoré sa predovšetkým snaží chrániť práva a právom chránené záujmy maloletých detí, vytvárať rovnocenný rozvoj vzťahových väzieb detí s obidvoma rodičmi. V rámci procesu vyhodnotenia realizácie opatrení akreditovaný subjekt ako zmysluplné pre aplikáciu prijatých opatrení považuje akreditovaný subjekt opatrenia realizovať v bezpečne nastavenom prostredí, teda aby bolo deťom umožnené s oboma rodičmi fungovať v prirodzenom prostredí, ktorým je adresa ich trvalého pobytu.

22. Vzhľadom na uvedené, predovšetkým na zistenia Občianskeho združenia Návrat v Prešove, ktoré vykonáva odborné poradenstvo rodičom ako aj maloletým deťom, ako najoptimálnejší model stretávania sa detí s otcom súd považuje model, ktorý navrhol kolízny opatrovník a ktorý je totožný s modelom navrhnutým občianskym združením.

23. Preto súd upravil stretávanie sa otca s dcérami v priebehu mesiaca august 2019 každú stredu od 14.00 hod. do 18.00 hod a každú párnú sobotu od 9.00 hod. do 20.00 hod. Od 1.9.2019 každú stredu od 14.00 hod. do 18.00 hod a každú sobotu od 9.00 hod do 20.00 hod. Od 1.11.2019 každú stredu od 14.00 hod. do 18.00 hod. a každý párný víkend od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Tú súd neakceptoval návrh na víkendové stretávanie sa otca s dcérami až do pondelka do 9.00 hod. vzhľadom na školské povinnosti mal. detí, a potrebu odovzdania detí matke, pričom v pondelok o 9.00 hod. by mali byť detí už v škole.

24. S tým, že tak ako to navrhol akreditovaný subjekt stretávanie sa otca s dcérami v období mesiaca august uskutoční pre detí v bezpečne nastavenom prostredí, t.j. v mieste ich trvalého pobytu - G. č. XXX v neprítomnosti matky. Podľa názoru súdu vzhľadom na vek detí (13 a 10 rokov) je to dostatočné časové obdobie na adaptáciu, aby sa po tomto dátume uskutočnilo stretávanie sa otca s deťmi v mieste bydliska otca.

25. Súd opakovane uvádza, že ide len o dočasnú úpravu práv a pomerov účastníkov, kde sa nárok len osvedčuje a nemusí byť dokázaný. Dôkazne budú všetky tvrdenia rodičov mal. detí preverené v konaní vo veci samej. Uvedené neodkladné opatrenie nie je meritórne rozhodnutie, ani ho neprejudikuje, ide len o dočasnú úpravu pomerov s prihliadnutím predovšetkým na záujmy mal. U. a N., na ktoré súd je povinný prednostne prihliadať a chrániť ich. Na základe uvedeného súd upravil styk otca s dcérami na čas do právoplatného skončenia veci samej, t.j. rozvodového konania rodičov mal. dieťaťa, ktoré je vedené pod sp. zn. 2P/58/2019.

26. Tak ako už bolo nielen týmto ale aj odvolaním súdom apelované na rodičov súd opakovane chce pripomenúť rodičom, že prvoradým záujmom ktorý by mali sledovať je záujem ich detí, detí by ich vzájomnú nevráživosť, negatívne emócie vôbec nemali pocítiť. Detí majú právo stýkať sa s oboma rodičmi, majú právo na to, aby dostali príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov. Rodičovské

práva a povinnosti patria obom rodičom. Pri ich výkone sú rodičia povinní chrániť záujmy svojich detí. Konfrontačné správanie rodičov nie je na prospech ich detí. Každé dieťa potrebuje pre svoj zdravý vývin kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi. Len rodičia sú zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov neprenášali na deti a nepoužívali ich ako nástroj vzájomného boja. Každý z rodičov má pritom v živote detí nezastupiteľnú úlohu, sú pre nich vzorom ako sa správať v emočne vyhrotených situáciách, ktorý si budú deti niesť do svojho dospelého života.

27. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnite považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).